

ELŐFIZETÉS

HOMLYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Hgy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Hgy hóra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sur egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Ryásztor sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, október 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérezik: Magyarérxelmű románok.**
- A pénzügyi-bizottságból.**
- Egyházközségi közgyűlés.**
- Magyarország a német-angol egyezmény mellett.**
- A néppárt kudarcza.**
- Blaha Lujza önmagáról.**
- Budapest főváros tanácsa az önálló vámtérület mellett.**
- Rablógyilkos házaspár.**
- Anarkista a királyi palotában.**
- Párisi bűnkrónika.**
- Tárca: Julcsa-Vanda. Irta: Andronicus.**
- Regény-Csarnok: A kétlelkű ember. Irta: Groller Balduin.**

Magyarérxelmű románok.

Arad, október 24.

A Királyhágón túl rólposhadt légáramlat húzódik át hozzánk már évtizedek óta, telve a nemzetiségek gyűlöletének miazmáival és meg van metelyezve általa a társadalmi élet légköre. Ezzel a járvánnyal szemben küzdünk erélylyel, de váltakozó kitartással és hiábavalónak tűnt fel akárhányszor minden védekezésünk.

A latin faj nevetséges és szivós öntudatossága, minden történelmi logika, minden politikai törvény lábba taposásával, az államot az államban akarja megteremteni és ezen célzatában erőt merit a nemzetiségi törvényeinkben mutatkozó lojalitásunkból és nagylelkű engedményeinkből. Pedig a kulturnemzetek és államok törté-

nete, melyet annyiszor példaképpen hoznak fel ellenünk, épen az ellenkezőjét cselekedte meg mindenkoron, amidőn a nemzeti állam megalkotása, megerősítése és megszilárdítása körül fáradozott. Ott nem kapott méltatást sohasem a loyaltás, ott nem érvényesült sohasem a nagylelkű engedmény, hanem vasszigorral és konzekvenciával hajtották végre mindazt, ami a nemzeti állam megteremtésére szükségesnek bizonyult, ha lehetett szép szóval, ha nem lehetett, hát kérélhetlen szigorral.

Csak így volt lehetséges Németországot egygyé és nagygyá tenni, csak így volt lehetséges a többi egységes nemzeti államokat sajátosságukban fentartani.

A meghódított tartományokkal szemben ez a magatartás talán kegyetlen és rettenetesen szigorú, de ha a hódítás komoly cél volt, ha a vérontás érte nem volt pusztá játék, az áldozat nem volt haszontalan hiúság kielégítés, hanem fontos állami érdek, akkor az ut felében megállani nem lett volna okszerű politika és a cél megvalósítása miatt a győztes intenciójának és hatalmi érdekének érvényt kell szerezni az egész vonalon.

Ehez a nemzetközi jog szempontjából szó fér, de már az állam határain belül ennek az álláspontnak nem szabad egy hajszálnyira sem tágítania, mert ha igen, akkor oly állapotok keletkeznek, mint oda át Ausztriában és mint aminő itt van nálunk Magyarországon; oly állapotok,

melyek folytonosan megfenyegetik a végveszedelemmel az országot.

Az a nemzetiségi törvény, melyet jóakarattól meghoztunk, csak nehezíti és akadályozza a magyar nemzeti konszolidációt. De ha már meghozatott a törvény, ha már annak megváltoztatása iránti törekvést a hatalmi szempont érvényesülni nem engedi — ám legyen, azonban megbocsájthatatlan bűn ezt a törvényt a maga szövegében és a maga intenciójában végre nem hajtani.

Ez a törvény megengedi például, hogy a nemzetiségi vidékeken a többségben levő nemzetiség anyanyelvén is szerkesztessék a törvényhatósági jegyzőkönyv, de sehohsem engedi meg, hogy csak azon nyelven szerkesztessék és nem állott intenciójában, hogy a hivatalos nyelv más legyen, mint a magyar. Es ez a rendelkezés az ország sok vidékén nem lett megtartva és épen azért ne csodálkozunk azon, ha folyton nemzetiségi villongások renditik meg a közéletet, ha még a magyar hivatalos nyelv sem tud mindenütt oly egyöntetűen és kérélhetlen egyformasággal érvényesülnie.

Óreg hiba, hogy az ország ezeréves fennállása óta a nemzetiségek még csak álmodni is mernek egy nemzetiségi tömörülésről, hogy nyílt politikát követhetnek a nemzeti állam megalkotása érdekében itt benn a magyar állam határain belül.

Csak egy eszmének lehet itt létjogosultsága, hogy ez a föld *Magyarország*, az

TÁRCA.

Julcsa-Vanda.

Irta: Andronicus.

Vanda reggel tizkor kelt fel, igen csinos nyári ruhát öltött s piros virágos fehér napernyője alatt sétára indult a Duna-part felé. A Duna környékén legyezgető hűvös szellők is vonzótták, de különben is szerette a nagy folyamot.

Ez a víz, a melyet itt lát, két-három órával ezelőtt ott folyt még el az ő faluja lábánál. Ennek a partján született ő, amoda feljebb. A víz mellett van az a világos-zöld pázsit, melyre annyiszor hajtotta ki a libáit; ennek a sekély mederszélébe pacsosolt ő bele mezténláb, magasra felhuzott perkál szoknyácskában, ha a gunár nem akart a fürdőből kijönni. A folyam partján, a faluban, még ma is áll a nádfödeles, fehér viskójuk s abban éldegél az ő gyermekei hálájának kenyerén, a vak öreg parasztasszony, az édes anyja. Es hányszor usztak le a kofahajón ő, meg a nyanya, ide a nagy városba, tejfelt, vajot, turót, tőjást, meg gyümölcsöt aladni!

Szép idők voltak ezek! Vagy tán akkor valóságban nem is voltak szépek, de most, így emlékezésnek igen kedvesek.

Fiatalság emberekk surrannak el Vanda mellett s csak a mikor egészen közel jutnak lopva sugják oda neki, hogy jó reggelt, Vanda!

Vanda a fél szeme hamiskás hunyorításával felel nekik, de ez eleget mond. Az urak rejteni igyekeznek elmosolyodásukat s a mint tova mennek, valamenynyi egyet gondol: aranyat akar lelteni a Vanda, hogy ily korán kelt.

Vanda a vásárcsarnok felé lejt. De e tájt óvatos. Csak úgy kerülgeti bizonyos távolságból a nagy épületet, mint a macska a forró kását. Nagyon kíváncsi rá, mi ujság otthon a faluban, de mikor uri dámának öltözött ki, nem mer a falubeli kofák szeme elé kerülni. Még megvinnék a híret haza, hogy ő nem éppen szobaleány Budapesten.

A hid alatt megpillantja a személyszállítóhajót, mely a falujával közlekedik. Ezen hozta őt is el másfél esztendővel ezelőtt az a gyalázatos disznókereskedő, aki aztán öt nap mulva magára hagyta ebben a nagy városban.

A hajó éppen kikötött s tolong ki róla az utas. Mind igen izgatottan beszélnek, kiabálnak — nyilván ujságnak valamit a parti várakozóknak. Erre aztán nagy futkosás és siránkozás támad a hajóállomás, meg a vásárcsarnok között.

— Uramfia, mi lehet az?

Vanda meg feledkezik a szégyelni valójáról s odaszalad a vásárcsarnok kapujához, a hol riadt gomolyagban jajveszékének a falujabeli asszohyok.

Kérdeznie sem kellett semmit, mert, a mint a legelső asszony felismeri, mindjárt az kiabál rá nagy kétségbeeséssel:

— Julcsa, szivem Julcsa, végünk van, ég az egész falu!

Több se kell Vandának. Egyszerre minden mást felejt, csak azt az egyet érzi, de azt mélysegesen és nagyon, hogy ő a falujának gyermeke, a faluja pedig ég. A falujabeli asszony ki a kétségbeejtő hír hatása alatt nem vette benne észre a Vandát, hanem csak a Julcsát látta, az véletlenségből nagy és nemes lendület rugójára tapintott rá.

— Jaj, a mi szép falunk! Jaj, szegény nyanya.

Vanda igaz szívvvel versenyt siránkozott a többi falujabeli fehérréppel s együtt érezte a többivel a közös fájdalmas vágyat: haza! Haza mielőbb az égő, vagy égett faluba! Es senki sem ért rá most észrevenni, hogy ez a Julcsa tulajdonképpen Vanda.

A hajó délután három órakor indul vissza. Vanda, mint a szél, száguldott a lakására, hogy addigra méltóan felkészüljön. Nem hunyorított ezuttal senki emberfiára, nem igen látott senkit a könyei miatt.

Lakásán lehányta magáról a czifra, dámás ruhát s elővette régi csinos paraszti öltözetét. Egy negyedóra mulva már a külseje is tökéletes Julcsa volt, semmi sem vallott rajta Vandára. Sietett a takarékpénztárba, a hol már száz forintnyi tőkéskeje gyűlt össze, kisebb-nagyobb betétekből. Kivette az egész pénzt s a pruszkijába dugta. Azzal sietett a hajó felé. A hajóállomáson még órákig várakozott nagy türelmetlenül a többi aggódó, siró-rivó falujabeli

ezen földön lakók pedig mindannyian magyarok és aki nem az, aki nem akar az lenni és maradni, azt a törvény szigorával kell arra megtanítani.

Hiszen hihetetlen, hogy ennek az eszmének nem lehet nyíltan hirdetni az egyedüliségét és hogy lehet még holmi politikai okosság, mely ennek hangoztatását sem ildomosnak, sem czélszerűnek nem tartja!

Pedig egy Erdélyből hozzánk érkezett hír arról győz meg bennünket, hogy az egyes nemzetiségek nem is óhajtják a külön álláspontot, sőt épp a törvény előtti egyenlőség tudatától át vannak hatva, hogy a magyar államban nem hatalmi főnhatóságot, hanem magát a saját államukat ismerik fel.

Az a magyarbarát román liga, mely Erdélyben most szervezkedik, ennek a feltevésnek ad igazat és megczáfolja az ultrák államfelforgató politikájának létjogosultságát. És ebben a czáfolatban rejlik egyzersmint az a tanúság egyrészt, hogy a széthúzó politikát csak azok üzük és üztek, akik „üzletszerű feltűnési és szereplési vágyból“ léptek a politikai küzdőterre; másrészt, hogy itt az ideje végre az állam egész tekintélyének latbavetésével visszaszorítani azokat, akik a rombolás munkájában, a társadalmi, békés konszolidálás megakadályozásában találnak kedvet.

Teljes szívből fogadjuk tehát a nagy eszme megvalósításában munkatársunk gyanánt azon nemzetiségeket, kik a magyar állam hű és igaz alattvalóinak bizonyulnak és félre téve minden hóbortos nemzetiségi beteges ambíciót, a magyar állameszme szolgálatába szegődnek. Δ

A pénzügyi bizottságból.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 24.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Falk Miksa elnöklésével ma ülést tartott, a melyen a kereskedelmi miniszterium részéről Hegedüs

miniszter és Nagy Ferencz államtitkár volt jelen. A bizottság folytatta a kereskedelmi tárca költségelirányzatának tárgyalását.

A napirend előtt Emmer kéri a bizottságot, hagyjon az egyes tárczák költségvetéseinek a tárgyalása között pár napi időt a bizottság tagjainak, hogy a következő költségvetési fejezetekre kellően előkészülhessenek.

Elnök utal a bizottságnak már meghozott ama határozatára, mely szerint a kereskedelmi budget elintézése után pár napig nem fog ülést tartani; fölemlíti továbbá, hogy az előirányzat kiosztása után tíz napig nem kezdte meg a bizottság a tárgyalást, hogy a tagok kellően előkészülhessenek.

(A felesleges állások).

Azután áttért a bizottság a tárczabudget részletes tárgyalására. Komjáthy szóvá teszi a személyzetszaporítás szertelen divatját. Már a belügyminiszteriumnál kifogást akart tenni a színészeti felügyelő felesleges állása ellen, de nem jutott szóhoz. Jogállammal nézete szerint nem fér össze, hogy a miniszterek tetszés szerint szaporítsák a hivatali állásokat. Ezt a jogát a minisztereknek nem ismerheti el. Vanak a miniszteriumok központi személyzetében többen, a kik külön munkálatokért külön díjazásban részesülnek, pedig az ily munkák végzése hivatalos teendőik hátrányára, rendszeresen hivatalos órákban történik. Ezt az eljárást annak idején Hegedüs Sándor akkori pénzügyi bizottsági előadó is kifogásolta volt.

Mattekovics nem erre a tárczára vonatkozólag, hanem általában szintén kifogást tesz főleg a központi személyzet szaporítása ellen. A tulságos centralizáció és az apró ügyeknek a minisztériumokba való bevonása okozza szóló nézete szerint a központi személyzetnek ezt a tulságos megszorítását. Oda kellene törekedni, hogy ez megszűnjék és a miniszterium arra a színvonalra emeltessék, a mire hivatva van, hogy eszméket adjon és irányokat jelöljön meg.

Neményi olyannak tekinti ezt a kérdést, a melyet meg kell vitatni, de ha van kérdés, a melyet nem általánosságban, hanem csak az egyes konkrét esetek szerint lehet helyesen megítélni, ugy ez a kérdés az. Mert nagy különbség van oly állás között, mely legalább is nem első rangú szükséglet és pl. az államvasutaknál, oly személyzetszaporítás közt, a mely a tulságos személyzet némi kiméltése és a közönség érdeke szempontjából történik. Ennél

a tárczánál éppen ezért aránylag legkevésbé jogosult a személyzetszaporítás elleni kifogás. Foglalkozni kell e kérdéssel már azért is, mert minden oldalról fölmerül a kisebb javadalmazású tisztviselők fizetésjavításának kérdése. A mostani tisztviselőkre nézve sem tudjuk ezt megtenni; ha még tovább szaporítják a tisztviselői állásokat, merőben lehetetlené fog válni e jogos kívánalom teljesítése.

Pulszky megjegyzi, hogy a fenforgó kérdés tüzetesebb megvitatása az általános vitának lesz egyik tárgya. A miniszternek azt az eljárását csak helyeselheti a szóló, hogy az összes személyek, a kiknek fizetése a tárca terhére esik, fel vannak a budgetbe véve. Itt voltaképen nem annyira személyzetszaporításokról, mint inkább a budget reális összeállításáról van szó, a mit csak helyeselni lehet.

Hegedüs miniszter részletes fölvilágosítást ad a tárczája körében, a központban történő, csak látszólagos személyzetszaporításról s a központba szolgálatra történő berendelésekről. Komjáthynak arra a kérdésére, hogy kit illet meg a személyzetszaporítás joga, azt válaszolja szóló, hogy ez a jog a törvényhozást illeti meg, a mely elől semmi sem vonatik el. Ezt a jogot a törvényhozás rendszerint a budgettörvény megállapításánál gyakorolja, a mely éppen olyan törvény, mint a többi. A személyzetszaporítás elvi kérdésében igazat ad azoknak, a kik ezt abnormisnak tartják. Nézete szerint is ennek oka az, hogy a központba tulságosan sok ügy jó fel s hogy az aktaszzerű elintézés tulságosan megszorított. E helyzetben a miniszterelnök kezdeményezésére a szolgálat egyszerűsítésével törekszik is a kormány javítani. A mint az adminisztráció reformjával megfelelő fórumokat szerveztünk és a központot mentesítettük a fölösleges teendőktől, szükségképen elő fog állani a központ reorganizációja is.

A bizottság azután megszavazta az előirányzatot.

(Kazánbiztosítói szolgálat.)

Az államépítészeti hivataloknál Mattekovics aggályát fejezi ki arra nézve, hogy a kazánbiztosítói szolgálat az iparfelügyelet címéhez tetetett át.

Farbaky kívánatosnak tartaná, hogy a kazánvizsgálók, mint a külföldön is történik, kazánbiztosítók és vizsgáló egyesületek bevonásával történjenek.

Mahfalvay előadó kéri a minisztert, intézkedjék, hogy a kazánvizsgálók idején teljesítsék kötelességüket.

Hegedüs miniszternek a kazánbiztosítási szol-

népséggel. Ebédre is csak ott áldogáltában gyűrt le egy kis töpörtyűt meg kenyeret. Fájdalma és félelme a faluban rájuk váró szörnyűségekhez nagyobb volt, mint bárkié. Annál nagyobb, mert öntudatlanul kiserdítette, hogy ez becsületes, tiszta szenvedés neki voltaképpen édes, jóleső.

A hajón a fedélzet harmadik helyén szorongott a forró kürtő mellett, a vakító fényben és a viaskodó szélben. Buzgón részt vett a gyötrelmes rémkép kieszelésében, melylyel a veszedelemre hazautazók a harmadfélőrai hajózás alatt nehéz kedvüket még inkább nehezítették.

Vajjon hányan égtek benn? Kinek az apró cselédjei fulhattak a füstbe? Kinek az urát üthette agyon mentés közben a tüzes gerenda? hát a marhákat, lovakat ki tudták-e idejében oldani? Kifizették-e az emberek fordulókora a szekurációt?

Temérdek ilyen kérdéssel bibelődtek s valamennyire nézve a lehető legrosszabb feleletekben állapodtak meg. Julcsának szivszagató becsvágya nem adta alább annál, mint, hogy az ő szegény édes anyja bizonyosan bennégett. Mert vak asszony nem látja a tüzet s ha érzi, rémületében még inkább egyenest belészalad.

Végre meglátták a hajóról a falu füstjét. Bizony, sötét nagy oszlop volt az még délután ötkor is s itt-ott még belenyaldosott egy-egy piros lángnyelv.

Erre fokozott erővel tört ki a hajón a sírás és jajgatás. — Julcsát csak úgy rázta a zokogás.

— Né', né', a templomunk is oda van! A toronyból is csak az füstös csonka töve maradt meg.

— A hol ni a pápisták temploma! Az se járt jobban. Hej, az a szép szavu harang nem fog szólni többet!

A hajó kikötött a részben már leégett, részben égő falunál.

Rohammal siettek ki a siró fehérnépek a partra és futott ki-ki a faluba, a maga otthona felé.

Julcsa egy perc alatt ott volt a nádas viskójuknál. S ime, csodák-csodája, az ott lapult szépen sértetlenül a négy megpörkölődött szederfa árnyékában, porig leégett, hajdan büszke és cserepes szomszéd között. A magas nagy templom ott rogyott meg előtte, kormosan, bedőlve. Magasra nyomta föl az úszkókat a szél s azok pusztító ereje kihagyta az alacsonyot.

Még a muskátli is vigan zöldelt és piroslott a fehér fal kicsi ablakában, a nyanya pedig ott tib-lábolt a ház, meg a templom közt. Tördelte a kezét s mind csak azon kesergett, hogy miért is az isten háza égett le s miért nem inkább az övé.

Julcsa annyira megkönnyebbült, hogy szinte rosszul esett neki, hogy így kikerülte őt minden veszedelem, tünni érezte a homlokáról a szerencsétlenség tiszta dicsfényét. De hamarosan segített magán. Úszkószzerűen rájött, hogy még sokkal nemesebb dolog mások keserveiben osztozni, mint a magunkén jajgatni. S imhol, itt a templom romlása is, ez pedig közcsapás, meg az istennek szintén kára. Belevetette tehát magát a legmélyebb s legőszintébb fájdalomba. Síralmat ütött előbb a templom romjai fölött, és sirt minden sirókkal, jajgatott minden jajgatókkal. A szegényebb ismerősöknek elmondta, hogy elhozta a kevés megtakarított pénzét és szívesen van segítségükre néhány forinttal.

Ki is osztogatott ajándékba, meg iróstan kölcsönbe hamarosan nyolczvan pengőt.

A maradék huszából tizet illedelmesen bevitt a paphoz, hogy isten házában újból leendő fölépítésére adja. Ötöt hagyott másnap reggel a nyanyánál s öttel vissza Budapestre — Vándanak.

Az egész faluban hire futott a Julcsa jószágának. Nincs több ilyen hü gyermeke a falunak egész Budapesten, pedig ennekelőtte rossz is hallatszott róla. Verje meg az isten a nyelvét, a ki nem kiméte pletykájával még ezt az áldott teremést sem! . . . Mindenki így beszélt, leginkább pedig azok az asszonyok, a kik Budapestre bejártak s onnan hozták haza, hogy Julcsa nem valami jóféle.

A nyanya kikísérte Julcsát a hajóhoz s büszke volt reá, ámbár nem helyeselte, hogy az oly nagylelkűen kiköltekezett.

— Most aztán légy szorgalmas és takarékos, hogy kipótold! — Ezt az anyai tanácsot kiáltotta leánya után még utolára is.

A hajón véletlenül egy igen jószemű fiatal ur is utazott. Ez egy darabig csak szemlélgette a szép leányt, a kinek ugyancsak duzzadtak az idomai a vállfüzötlen, szűk parasztruhában. — Egyszer elmosolyodott s tisztában volt a helyzettel. Lassan és biztosan elsétált Julcsa mellett s félhangon a fülébe lehelte:

— Jó reggelt, Vanda! Mi a manót kerestél te itt?

A leánynak előbb kedve lett volna rá, hogy felháborodással mérje végig a szemtelen ficsurt, de aztán eszébe jutott az anyai tanács: most szorgalmasnak kell lenni!

Nos, mi mást tett volna, — fél szemé hamiskás hunyorításával felelt a szóra. Es ezzel eleget mondott — Vanda.

lat szervezésére vonatkozó felvilágosításai an az előirányzat megszavaztatott.

(Utak és vasutak.)

A közutaknál Gajári főlemliti. hogy az állami közutakra fordított összes költség majdnem kizárólag nem közforgalmi, hanem stratégiai céloknak szolgál. Ugyaníly anomáliák vannak a megyei utaknál is. A miniszternek a közutak vezetésére vonatkozó intézkedése reghényt ad szólnuk arra, hogy az állapotok javulni fognak. Kérde szoló, hogy miután a közutak dotáció nagy részben hadászati célokra szolgál, vajjon nem lehetne-e ezen a czimen hozzájárulás iránti követeléssel föllépni a hadügyi kormány irányában. Főlemliti továbbá, hogy a vasuti állomásokhoz való hozzávezető utak, főleg az Alföldön, sok helyütt teljesen járhatatlanok, a mi nézete szerint nagy akadály a ipar fejlesztésének. E helyzet javítására irányuló akcióba nézete szerint az államvasutak is lennének vonandók. Főlemliti a viczinális vasuti ügy terén beállott teljes stagnációt, nemeli szoló, hogy a hadászati igények is megdrágítják a viczinális vasutak építését. Kivánatosnak tartana szoló e téren is némi könnyítéseket és az érdekeltségekre e czimen háruló terhek mitigálását.

Pulszky szintén azon nézetben van, hogy egyrészt a hadászati, de más szempontok is hozzájárultak ahhoz, hogy az utalózat nem egészen felel meg a követelményeknek. Az utógyre vonatkozólag a kumulálás eszméjét, melyet a miniszter tegnap felvetett, szoló csak helyeselheti s a viczinális vasutakra nézve is kiterjesztendőnek véli, hogy a további viczinális építkezések ne szétszórva, hanem általános központi terv szem előtt tartásával eszközöltesenek.

Makfalvay előadó a viczinális vasutak fejlődésének fokozására kivánatosnak tartaná, hogy a viczinális építkezések olcsóbban történjenek, nem pedig oly luxussal, mint eddig.

Komjáthy egyelőre tetszetősnek tartja azt az eszmét, hogy a stratégiai utak költségeihez a hadügyi kormány is járuljon hozzá, de nem merne e kérdésben bővebb megfontolás nélkül határozni, mert nagyon fél a hadügyi kormánytól. Kérde a minisztert, hogy az utadótörvény helytelen s az egyenlő köztelherviseléssel meg nem egyező intézkedések módosításával győzzük meg a népet arról, hogy a törvények nem csupán a gazdagok érdekében alkottatnak.

Matlekovics az utadótörvény nagy hiányát látja abban, hogy a hajóállomásokhoz és kikötőkhöz vezető utakról s a kikötők helyének megállapításáról nem intézkedik. Ily visszasságok nemcsak a vidéken, hanem a fővárosban is előfordulnak. Kéri a minisztert, gondoskodjék ezen anomália orvoslásáról.

Hegedüs Sándor miniszter reflektált végig Andrassy, Emmer, Komjáthy és Gajári felszólalásaira, mire az előirányzatot megszavazták. A tanácskozást holnap folytatják.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 24.

A dunamelléki ev. ref. egyházkerület ma reggel Szilágyi Dezső és Szász Károly püspök elnöklésével folytatta tanácskozásait.

A konventi tagokra tegnap megtörtént szavazás eredményét hirdették ki mindenekelőtt. E szerint egyházi rendes tagok lettek: Baksay Sándor, Szilágyi Áron és Kovács Albert, póttagok: Adám Kálmán és Bocsor Lajos. Világi rendes tagok: Cseh Ervin, Nagy Dezső dr., Vécsey Tamás; póttagok: Károly József és Veszprémi János.

Kovács Albert referál a dunántúli püspöknek a magyar királyság és kereszténység 900 éves fordulójára megünneplése dolgában betervezett átiratáról. A püspök ugyanis azt javasolja, hogy ez év utolsó vasárnapján, vagyis december 30-án, a vasárnapi prédikációban minden lelkész emlékezzék meg erről az évfordulóról. Maga az előadó azon a nézetben van, hogy az ügy az egyetemes konvent elé tartozik.

Szilágyi Dezső: A konvent csak valamennyi kerület egyértelmű megkeresésére határozhat. Azt hiszem, a megünneplésnek ezt a módját elfogadhatjuk.

A gyűlés el is fogadta.

A budapesti magyar és német egyház egyezségének kérdése került sorra ezután. A két egyház már 1863-ban egyezséget kötött. Ujabbban azonban félreértések, nehézségek támadtak, a viszonyok is változtak, úgy, hogy szükségessé vált a szerződés megújítása. Ez a régi alapon meg is történt s az egyházkerület mai gyűlésén megerősítést nyert.

Az erdélyi róm. kath. püspök címzése dolgában kerekedett vita is újra szőnyegre került. A vallás- és közoktatásügyi miniszter tavaly április havában tudvalevőleg körrendeletet intézett a hatóságokhoz oly értelemben, hogy az erdélyi róm. kath. püspök hivatalos címzése: erdélyi püspök. A reformátusok ezt a rendeletet természetesen sérelmesnek tartották s feliratban hatályon kívül helyezését kérték a minisztertől. Feliratot intéztek nemcsak az egyházmegegyek, hanem maga az egyetemes konvent is. A miniszter korrigálta is a sérelmes rendeletet, de erről csak a hírlapokban történt említés, hivatalos értesítés még nem érkezett.

A jogügyi bizottság a következőket javasolja: Tekintve, hogy az 1900. áprilisban tartott egyetemes konvent nemcsak tárgyalta az ügyet, hanem külön feliratot is intézett a miniszterhez: határozza el a kerületi gyűlés, hogy az e tárgyban szükséges lépések megtételére az egyetemes konvent kerestessék meg.

Az indítványt a közgyűlés helyesléssel fogadta.

A lelkesi értekezletből felterjesztett indítványok letárgyalása után hosszabb vitát provokált az a kérdés, hogy a vallásnárook minő jogi állásban vannak? Lelkesi jelleggel bírnak-e, vagy nem? Többek felszólalása után Szilágyi Dezső indítványára a közgyűlés úgy határozott, hogy az ügyet visszaküldi a traktushoz, hogy fejtsse ki, minő jogi állást akar adni a vallásnároknak.

Több jelentéktelenebb ügy elintézése után a tárgyalások folytatását holnap délelőttre tűzték ki.

TÁVIRATOK.

Az udvar köréből.

Gödöllő, október 24. Ő felsége a király november 2-án tér vissza Gödöllőre. A toskanai nagyherceg ma reggel 7 órakor utazott el Schlackenwerthbe. Lipót bajor herceg ma délben 12 óra 15 perczkor Bécsen keresztül Münchenbe utazott.

Az angolok vesztesége.

Bécs, október 24. A Fremdenblatt értesülése szerint a két dél-afrikai köztársaság politikai viszonyainak végleges rendezéséig a fokvárosi osztrák-magyar főkonzulátusnak egy hivatalnokát fogják megbízni az osztrák és magyar alattvalók érdekeinek képviselésével. Egyelőre Pitner báró fokvárosi alkonzult szemelték ki erre a föladatra.

London, október 24. A Times-nak jelentik Fokvárosból, hogy nyers aranynak posta útján Transzválból való kivitelét megtiltották.

Fokváros, október 24. French tábornok Carolinától Bethelig való előnyomulásában folyton ellentállásra bukkant. Katonái közül 36 elesett. Más csatározásokban is voltak az angoloknak veszteségeik, összesen mintegy 50 emberük esett el.

Masin nyugalomban.

Belgrád, október 24. Masin ezredes volt cettinyei követet nyugdíjazták. Visszahívása óta a cettinyei követ állását nem töltötték többé be.

Magyarország

a német-angol egyezmény mellett.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 24.

A napot, melyen a béketárgyalások kezdetét veszik — daczára annak, hogy a kínai követek azt e hó 20-ára kérték kitűzni — még ma sem határozták meg.

A tárgyalás napról-napra való halasztása a nagy távolságoknak tudható be. A kabinetek között még mindig folyik a jegyzékváltás, melynek fő tárgya az angol-német egyezmény. Anglia még alaposan megfontolja a válaszádat és az egyezmény egyik pontjára nézve fölvilágosítást igényel. Kétségtelennek tartják azonban, hogy a kormány föltételeken hozzájárul az egyezményhez.

Magyarország és Ausztria megadták már a választ, melyben az egyezményhez való hozzájárulásukat nyilvánítják.

Mai sürgönyeink a következők:

London, október 24.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: A külügyi hivatal csak néhány nap mulva szándékozik hozzájárulni a német-angol egyezményhez, mert a dolog alapos megfontolást kíván és mert különösen az egyezmény harmadik pontját illetőleg felvilágosításra van szükség. Kétségtelennek tartják azonban, hogy a kormány végre föltételeken még is hozzájárul. A külügyi hivatal összeköttetésben áll Conger pekingi amerikai követtel, a ki a miniszteriumot minden indítványról értesíti, a mely a tárgyalások megkezdése dolgában a követek tanácskozásai során fölmerül. Mindeddig lényeges haladás nem konstatalható és nevezetesebb változás sem állott be.

Bécs, október 24.

Az osztrák és magyar kormányok hozzájárultak az angol-német egyezmény alapelveihez. Most a francia és amerikai kormányok hozzájárulását várják.

New-York, október 24.

Pekingi sürgöny jelenti 21-iki kelettel: Az idegen követek béketárgyalásainak határideje még nincs meghatározva. Egyes követek még nem kapták meg kormányaiktól az utasításokat, két követ pedig még nem érkezett ide.

Páris, október 24.

Li-Hung-Csang a párisi kínai követhoz ma sürgönyt intézett, melyben fölkeri, hogy Delcassé külügyminiszternek tegyen jelentést arról, hogy Pichon francia követ megbetegedett és kérje föl, hogy helyébe új követet küldjön ki.

Miután Delcassé ugyancsak ma Pichontól sürgönyt kapott, melyben az betegségről jelentést nem tesz, Li-Hung-Csang távirata kértelyt támasztott a miniszterben, aki nyomban Pichonhoz fordult fölvilágosításért.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: A nagy zászóhörtja, vigjáték. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Gyurkovics leányok, bohózat. (Páros bérlet.)

Szombat: A kis szőkevény, operetta. (Páratlan bérlet.)

* A baba. A Felhő Rózsi betegeskedése folytán beállott műsorváltozás meglepetést szerzett ma a közönségnek, amennyiben alkalma nyílt Turchányi Olga egy kiválóan kedves

subrette alakításában gyönyörködni. Nem akarunk összehasonlításba bocsájtkozni, csak annyit jegyzünk meg, hogy Turchányi ezen szerepében is bebizonyította sokoldalúságát és művészi tehetségét. Majdnem minden nagyobb száma után nyílt színen hangzott fel a taps. A környezet ma kedvetlennek látszott és ezért amikor Turchányi nem volt a színen, az előadás vegtelenül vontatott és unalmas volt. *Fenyéri* (Hilarius) ma nagyon is fanyarnak mutatkozott, és nagyon rosszul tette, hogy folyton az ásitózásban kereste a komikumot. Ez veszedelmes dolog, amidőn a nézőtérén amugy is ásitozik a közönség. A régi jó csak *Harmath Józsa* volt.

* **A nagyás hóbortja** jó német vígjáték, melyet évek előtt adtak elő utoljára színpadunkon. A holnapi előadás ensembléjének főtagjai *Mezey, Bácsné, Angyal Ilka, Harmath Józsa, Fenyéri, Toinainé, Turchányi Olga, László, Nyilassi, Kalocsa Róza, Bács, Palágyi.*

* **A párisi élet** a jövő héten fog előadásra kerülni. *Rubos* Árpád rendező s *Békési* karmester kezefogva azon iparkodnak, hogy *Offenbach* legkedvesebb darabja kellően érvényesüljön. Egy kissé különösnek tetszik a színházi iroda azon hivatalos hire, hogy *Rubos* az operett szövegét modern köntösbe öltöztette és hogy a soha idejüket nem muló dallamok a mai idő nyelvén folynak a hallgatók fülébe csendülni. *Offenbach* operettjei ma már a klaszszicizitás bizonyos zománczával bírnak, ezt a zománczot letörni és modern firnisszel bekenni oktalanság. Róma czirkuszát restaurálni, a sziklafalakat tapétákkal bevonni, a kőpadokat kipárnázni — ki hallotta ezt? Nem akarunk előre már a modernizálás fölött pálcát törni, — majd meg látjuk, — de annyit már előre szabad konstatálnunk, hogy *Rubos* ur invenziója nem érheti utól *Offenbach*ét. Tehát hadd jöjjön, ha jönni kell.

* **Fenyvesy Emil**, a Vigszínház kedvelt művésze, aki hosszú ideig az aradi színház tagja volt, ez év végével megvált a színházról. Mint értesülünk, az ambiciózus művész január elsejével egy kilencz óra tervezett tanulmányutat kezd meg és ez idő alatt befogja járnai az öt világrészt. Tanulmányutjáról visszatérve, *Fenyvesy* Emilt szerződés várja a Nemzeti Színháznál.

* **Szeged is haragszik Festetich grófra.** Pécs után Szeged fejezi ki elégedetlenségét a színészeti közigazgatás iránt. Ott is rossz néven veszik, hogy *Festetich* gróf Szegedet kurtánfurcsán egy másodrendű stációvá degradálta. Hogy Magyarországot a színészet számára haszon és szükség nélkül, tisztán geográfiai vonalak irányában felosszák, merő lehetetlen. ségnek tetszik. *Festetich* memoranduma hipotéziseken épült. Föltevé az, hogy a városok úgy összepárosodjanak, a hogy a memorandum őket találomra összepárosítja; föltevé az is, hogy a hatóságok a felügyelő ur kedvéért feladják az autonómiájukat és föltevé, még pedig a leghibásabb, az, hogy ez a felosztás jó lesz az országnak, a színészetnek, a direktoroknak, meg a publikumnak. A vidéki színészet rendezése nem a kerületeken fordul meg, hanem az államsegély nagyságán, a színésziskolák reformján, az igazgató és színész közti jogviszony szabályozásán, a nyugdíjalap megsegítésén. Ezek volnának a rendezés kiinduló pontjai, amelyeket azonban ötlet szerint megoldani nem lehet. A közreadott idea csak annyiban lehet hasznos, hogy felkölti a színészet iránt az érdeklődést, de baj volna ha a tervezett rendezéshez irányítóul vétetnék.

* **A nagyváradai képzőművészeti kiállítást** ma délelőtt nyitotta meg nagy ünnepek között *Schlauch* Lőrincz bíboros-püspök. A bíborost *Hoványi Géza* dr. üdvözölte, mire a főpap hosszas beszéddel megnyitotta a kiállítást, hol egy óra hosszat időzött.

A néppárt kudarcza.

— A csikmegyei nagy vereséghez. —

Arad, október 24.

Hogy az országbontó néppárt az erdélyi részekben mily csufos vereséget szenvedett, arról már hozott kimerítő tudósítást az *Aradi Közlöny*. A néppárt hivatalos lapjának, az *Alkotmány*-nak élén ma egy rövidke cikk jelent meg, a melyben hamis hirnek mondják az erdélyi kudarczról szóló tudósításokat. „Egyébiránt — így fenyegetőzik a kis jezsuita — a „néppárti kudarczra“ teljes feleletet fognak kapni a liberális ujságok az — országgyűlésen. Meglátjuk, lesz-e kedvük akkor is kudarczról beszélni?”

A csik-szent-mártoni botrányról aztán az *A—ny* — mint maga mondja — *hiteles* tudósítással szolgál. Ebből a hiteles tudósításból közöljük a következő, igazán mulatságos részleteket:

Az ezernyi nép nyugodtan, feszült figyelemmel várta az elnök beszédét. De *Zichy* Aladár gróf alig hogy elkezdett beszélni, *Boga* bíró uram jelt adott botjával, azt mondta: „No most“ és erről a részeg suhanczok, akikből csak úgy dült a pálinkaszag, rákezdtek:

— Le vele! Le vele!

— Eljen doktor *Gyórfly* Gyula!

A nép meglepetten nézett a rakoncátlanokokra és sok száz torokból felhangzott az elnök felé a szó:

— Halljuk! Halljuk!

Zichy gróf folytatja beszédét, a részeg gyerekek *Boga* dirigálása mellett folytatták röhögve:

— Le vele!

— Eljen doktor *Gyórfly* Gyula!

Ez így ment tovább perczekig. Végre a nép nyugtalanokodni kezdett s mindenki a hatósági képviselő után tudakozódott, hadd csináljon az rendet. Hosszas hivatkozás után végre feltűnt a szószerk mellett egy fiatal, örmény típusu ember: *Zakariás* Lukács szolgabíró.

— Csináljon már rendet! — kiáltották feléje.

Zakariás nem csinált, a részegek pedig zavartalanul folytatták liberális koncertjüket.

De akkor már izgatott lett a választópolgárság is és hangosan felkiáltott:

— Szép csöcseléket gyűjtött össze a főszolgabíró! Hallgassatok már, székelyek szégyene!

Zichy Aladár gróf: Aki nem akarja hallgatni az igazságot, annak majd nyújtunk módot arra, hogy olvashassa.

Gyórfly kedvencei: (Kiabálnak.)

Zichy Aladár gróf: Eljen a király!

Gyórfly kedvencei: (Kiabálnak mint fent.)

A nép: Eljen a néppárt! A pálinkások, a haspártiak pedig hallgassanak!

Zichy Aladár gróf átadja a szót *Molnár* Jánosnak.

Molnár János alig mond egy-két szót, *Gyórfly* kedvencei újra kezdik nótájukat.

A nép: Le a részegekkel! Eljen a néppárt! Most már levitézlett *Gyórfly* minálunk!

Gyórfly kedvencei: (elhallgatnak egy perczre.)

Molnár János: Elvégezték már? Mikor kezdik újra?

A nép: Szégyen a székelyekre, hogy ily csufoságot csinálnak a mi fiaink!

Gyórfly kedvencei: (kiabálnak mint fent s aztán újra pauzálnak.)

Molnár János: (aki mindvégig a többi néppártiakkal együtt mosolyogva, vidáman nézte ezeket a jeleneteket): No, elvégezték-e már? Csak bele ne fáradjanak! Mi várhatunk! (Egy öreg székelyhez): Ne busuljon!

Az öreg székely: Hogy ne busulnék, mikor ez olyan nagyon fáj! Oh ezek a pálinkás hordók!

Hangok: Szolgabíró ur, csináljon rendet!

Zakariás Lukács (*Gyórfly* kedvenceire nézve): Nem tilthatom meg ezeknek az éljenést.

Végül is a plebániának roppant nagy udvarára vitetett a szószerk. Ott talán meg lehet tartani a gyűlést. A szolgabíró felszólítatik, hogy *Gyórfly* kedvenceit: a részeg suhanczokat oda ne ereszsze. *Zakariás* vállat von. Az egész nép az udvarra követi a szónokokat. Nagy felháborodással elítéli *Gyórfly* kedvenceinek és elvtársainak rakoncátlanokodását. Lelkesen élteti a néppártot.

Molnár János az udvarban folytatni akarja beszédét.

Gyórfly kedvencei eleinte „szerényen“ kívül maradnak, de látva (s tudva), hogy a szolgabíró nem ellenségök, neki bátorodnak, behatolnak, a szószerk elé tolokodnak s botorkálnak s újra kezdik a *Gyórfly*-verset.

A nép: Elje a néppárt!

Gyórfly kedvencei: Tartsuk a gyűlést a templomban!

Buzás kanonok feléjük megy. Nagy nyugtalan-ság. A nép zajosan élteti a néppártot.

Molnár vidáman belefog egy jóízű anekdota elmondásába.

Gyórfly kedvencei tovább ordítanak mint fent.

Fél órai zaj után *Kálmán* Károly áll a szószerkre s dörgő hangon felkiált:

— A szolgabíró megígérte, hogy bekísérteti a csendháborítókat. Csendet kérek, mert csak egy szót akarok mondani: Eljen a király!

A nép zajosan éljen.

Gyórfly kedvencei kiabálnak úgy mint fent.

Zichy Aladár a rakoncátlanokok felé megy s beszédbe ereszkedik *Boga* bíróval. Felszólítja őt, hogy hallgassa meg embereivel együtt a szónokokat.

Boga (hevesen gesztikulálva): Miért jönnek ide, van nekünk jó képviselőnk, *Gyórfly* Gyula.

Zichy Aladár gróf: Hadd jussak szövegem magyarázom.

Gyórfly kedvencei: (kiabálnak mint fent.)

Kálmán Károly rázendít a *Kölcsey*-himnuszra, amelyet a nép levett kalappal énekel s azután lelkesen élteti a néppártot.

Gyórfly kedvencei: (ének közben is kiabálnak mint fent.)

Boga elszalad; a nép kineveti; zajosan élteti a néppártot.

Gyórfly kedvencei (tovább zajonganak, mint fent.)

Zakariás Lukács csöndes meglelégedéssel nézi a jeleneteket.

Blaha Lujza önmagáról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, október 24.

Most, hogy a nemzet csalogányát ünnepli az egész főváros s mindenki azon töri a fejét, miként lehetne valami örömet szerezni annak a most is csicsergő, aranyos, dalos pacsirtának, bizonyára érdekelni fog mindenkit, hogy miképen gondolkozik *Blaha* Lujza önmagáról és szerepköréről.

E sorok írója épen a jubileum 100. napokban kereste fel a nemzet csalogányát, a ki, mint mindenkor, ezuttal is kitüntető szívéllyel és kedvességgel fogadott.

A szalóban, a nagy művésznő nagy dalainak trofeumai között ültünk.

A beszélgetés során rá került a sor a színházra s azt erősítettem teljes meggyőződéssel, hogy minden primadonnahecczet és viszályt túlélt a *Blaha* Lujza örök dicsősége, mert *Blaha* Lujza lesz mindenkor a világitó nap, a többi csak muló és eltűnő csillag.

Blaháné elnevette magát.

— Ujnye, de szépen mondta ezt, tudja! Hanem nem így áll ám a dolog, mert bizony bizony nem vagyok én már olyan fiatal. Jó volna már megpihenni. Tudja, sokszor ne-

HIREK.

— **A király Budapesten.** Ő felség a király ma reggel 6 óra 5 perczkor külön udvari vonaton Gödöllőről a fővárosba érkezett. Kíséretében voltak: *Paar* Ede gróf és *Bolfras* főhadsegédek, *König* osztályfőnök, a kabinetiroda vezetője. A király csukott udvari fogaton hajtatott föl a várba, a hol *Apponyi* Lajos gróf udvarnagy, *Fbl* Lajos lovag várkapitány és *Kántor* Károly apát udvari plébános fogadták. Ő felsége a királyi várakban részére ideiglenesen berendezett lakosztályba szállott, mert a király rendes lakosztályaiban az átalakítási munkálatok még folyamatban vannak. Ma délelőtt 11 órakor a király *Szell* Kálmán miniszterelnököt hosszabb kihallgatáson fogadta. A nap folyamán a király megtekintette az agancskiállítást, a nap többi részét pedig államügyek elintézésével töltötte. Este fél 9 órakor Bécsbe utazott, a honnan november első napjaiban tér vissza, a mely időben valószínűleg általános kihallgatások is lesznek a királyi várakban.

— **A kereskedelmi miniszter Aradon.** *Budagestről* táviratozzák nekünk: *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter, első megállapodás szerint, a temesvári fa- és fémipar iskola ünnepélyes megnyitása alkalmával Temesvárról átrándulva, folyó hó 2-án szándékozott Arádot meglátogatni, de az akkor Bécsben folytatott fontos közös miniszteri tanácskozásokon részt kellett vennie s ennek folytán mindkét város látogatása elmaradt és az aradi utazás folyó hó 26-ikára halasztatott el. Tekinve azonban, hogy időközben Aradon főispánváltás történt, mely a miniszter lejárta programját befolyásolja, *Hegedüs* Sándor Aradra való leutazását *Urbán* Iván, az ujonnan kinevezett főispán installációja utáni időre halasztotta el. Mint bennünket értesítenek, a miniszter *Hieronymi* Károly országgyűlési képviselőnk, *Ludvig* Gyula és *Szterényi* József miniszteri tanácsosok kíséretében, november hó közepe felé érkezik Aradra. Látogatásának programját most állítják össze.

— **Az aradvárosi szabadelvűpárt** nagy válaszmánya ma este 6 órakor a *Fehér Kereszt* szálló földszinti termében értekezletre gyűlt össze, hogy a közelébb egybehívandó közgyűlés tárgysorozatát megbeszélje s a végrehajtó bizottság által reábizott feladatoknak megfeleljen. Az ülést *Kristyóry* János elnök nyitotta meg s felhívta *Lendvai* Sándor titkár, hogy a végrehajtó bizottsági ülés jegyzőkönyvét olvassa fel, mi megtörténvén, annak hitelesítésére *Hász* Sándor és *Deutsch* Bernát küldettek ki. A mai napirend értelmében *Lendvai* titkár javasolja, hogy a párt szervezeti szabályzatának 9-ik pontja a végrehajtó bizottság megállapodásához képest olyképp módosíttassék, hogy az „alelnök“ helyett „három alelnök“ iktatassék be. Ezt a válaszmány egyhangulag magáévá tette s a szervezeti szabályzat módosítását javasolni fogja a közgyűlésnek. Hasonlóképpen elfogadták a kandidáló bizottság jelöléseit a pártelnökségre, tisztikarra s a nagy válaszmány kiegészítésére vonatkozólag. Egyben megállapodás történt, hogy a kombinációba vett neveket a közgyűlésig nem hozzák nyilvánosság elé. A közgyűlés vasárnap, i. hó 28-án d. e. fél 11-kor lesz. A kandidáló bizottság ülésén újból felmerült az az elvi kérdés, hogy a végrehajtó bizottságnak állami tisztviselő lehetnek-e a tagjai? A törvény értelmében pártgyűlés összehívói, elnökei, jegyzői nem lehetnek ugyanis, de a végrehajtó bizottságban és a nagy válaszmányban igen is, helyet foglalhatnak, a mit a gyűlés tudomásul vett s ki lévén merítve a napirend, szétoszlott.

Az ülésen *Kristyóry* János elnöke alatt jelen voltak: *Almási* T. Pál, *Avarffy* Ferencz, *Barkó* Ferencz, *Bányai* Kornél, *Bing* Vilmos, *Bonts* Döme, *Bund* Henrik, *Deutsch* Bernát, *Domány* József, *Dömötör* László, *Fényes* Dezső, *Glück* Károly, *Hász* Sándor, *Hoffbauer* Lajos, *Kádas* Kálmán, *Kertész* Miksa dr., *Kohn* S. N., *Lendvai* Sándor, *Moskovitz* Izidor, *Nemess* Zsigmond dr., ifj. *Neuman* Adolf, *Neuman* Dániel, *Ottvös* Dániel dr., *Parecz* Béla dr., *Pekár* Károly, *Plesch* Hermann, *Rosenberg* Lipót, *Salgó* Pál, *Stauber* József, *Steinhardt* Mór dr., *Sugár* József, *Szalay* Károly, *Tagányi* Gusztáv, *Tisch* Mór dr., *Urbányi* Béla, *Vajda* István dr., *Vass* Géza, *Virágh* Lajos, *Wallfisch* Armin, *Weisz* Sándor.

— **A püspök útja.** *Desseffy* Sándor csanádi megyés püspök *Henny* Ferencz püspöki iktató kíséretében ma délelőtt Makóra utazott.

— **Tisztelgés a volt főispánál.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara holnap, csütörtök délelőtt fél 12 órakor *Kristyóry* János kamarai elnök vezetése alatt testületileg keresi fel *Fábián* László volt főispánt, hogy tőle nyugalomba vonulása alkalmából búcsút vegyen.

— **Wlassics az aradi tanítóegylethez.** Mint említettük, az *Aradvidéki Tanítóegylet* minap tartott közgyűléséből kifolyólag táviratilag üdvözölte *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert. Ezen üdvözlésre a miniszter ma a következő levelet intézte az egyesület elnökéhez:

Igen tisztelt elnök ur! Kérem fogadja és tolmácsolja őszinte köszönetemet a figyelemért, hogy az „Aradvidéki Tanítóegylet“ közgyűlésén rólam is megemlékeztek. Tisztelettel *Wlassics*.

— **A kvóta-javaslat ellen.** Az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth alatti csoportja ma este 6 órakor értekezletet tartott. A kvóta-javaslatot s a honvédelmi miniszternek azon jelentését tárgyalták, mely a honvédségnek az ország határára az ideai nagygyakorlat alkalmából történt kivételre vonatkozik. Hosszu vita után abban állapodtak meg, hogy sem a kvóta-javaslatot, sem a honvédelmi miniszter jelentését nem fogadják el. A párt ezen álláspontját a Ház előtt *Tóth* János fogja kifejteni.

— **A királysértő néppárt.** A király személye szent és sérthetetlen. A király nevét hiába ajkadra ne vedd! A néppárt ezt nem tudja, vagy nem akarja tudni. A király a pártok felett áll s a király nevét a pártharcokba vinni tilos. Tilos, mert ellenkezik az alkotmányhnyal, tilos, mert ellenkezik a király iránt tartozó tisztelettel. Ezt se tudja, ezt se akarja tudni a néppárt. A néppárt a botrányokba, a pártok csepetatiba, az utcza sarába viszi a király nevét. Ráczalmáson a néppárti csőcselék „Éljen a király!“ kiáltással zavarta meg a *Kossuth*-arczkép leleplezésének ünnepét és most *Csik-Szent-Mártonban* a néppárt grófjai és főpapjai ismét a király nevét vitték a botrányba. Ott támadtak a király nevével, itt védekeztek a király nevével, mint az egy mai tudósításunkban olvasható. A politikai jezsuitizmusnak legnagyobb, legundokabb foka a botrányok közepette való királyéltetés, királysértésre akarják provokálni az álnokok az ellenpártot. A király palástja mögül dobálják a sarat és a király palástjával fogják fel a nekik szánt sarat. A néppárt nagyhangu loyaltása tehát nem őszinte, királytiszteletük nem szívből fakad. A loyaltás náluk csak eszköz a Bécs felé való kapaszkodásra s eszköz és fegyver, a legilloyalsabb fegyver a párturlódások közepette.

— **A város háztartása.** A folyó évi költség-előirányzat egyes kiadási tételei évközben kimerültek. A kiadásoknak más alapokból való fedezését látta erre szükségesnek a közgyűlés. A belügyminiszter az erre vonatkozó határozatokat jóváhagyta.

— **A Porzsolt-Hentaller párbaj.** Az ismeretes népszínházi afférból kifolyólag ma délelőtt 11 órakor történt meg Budapesten a párbaj *Porzsolt* Kálmán, a Népszínház igazgatója és *Hentaller* Lajos országgyűlési képviselő kö-

zött a honvéd lovassági laktanyában. A helyszínére *Porzsolt* Kálmán érkezett elsőnek, segédeivel: *Kacziányi* Gézával és *Lipcsy* Adám dr.-ral, valamint orvosával *Rohbarth* József dr.-ral. Nyomon követte őt *Hentaller* Lajos két segédével: *Dienes* Márton lapszerkesztővel és *Vézi* József országos képviselő, lapszerkesztővel, valamint orvosával *Boros* Ernő dr.-ral. A pisztolypárbajt *Vézi* József vezette, miután békítési kísérlete nem sikerült. A feleket sorshuzás utján helyezték el. A 25 lépésnyi távolságot *Kacziány* Géza lépte ki. Először három másodpercnyi célzással *Porzsolt* Kálmán lött. Rögtön utána *Hentaller* Lajos pisztolya sült el. Egyik lövés sem talált. A felek a párbaj után sem békültek ki.

— **Szerencsés operáció.** *Telmányi* Emil, az aradi kir. főgimnázium népszerű tanára, mint értesülünk, súlyos műtéten ment keresztül ma este. Két nap óta veszélyes belbaj — orvosi nyelven belső inkarnáció — lépett fel nála, elannyira, hogy a család a házi orvos tanácsára jónak látta lehivatni *Réczey* dr. egyetemi tanárt. A tudós professzor a ma esti gyorsvonattal érkezett le Budapestről s szükségesnek találta az operációt, melyet még az este végrehajtott *Kabdebó* János dr., *Schusztér* Henrik dr., *Vas* Sándor dr. és *Issekutz* László dr. orvosok segédkezése mellett. Az operáció kitünően sikerült, úgy, hogy a beteg most már minden komolyabb veszélyen túl van.

— **A vértanu házassága.** Most, hogy *Vécsey* tábornoknak özvegye elhunyt, szóba kerül, hogy miként esett meg annak idején a vértanu-halált halt tábornok esküvője. Hitelesen azonban e házasság történetét most mondja el *Aradi* János vasgyári igazgató, a kinek atyja *Vécsey* táborában törzsorvos volt, házasságának pedig egyik tanuja. *Vécsey* grófot és nejét egy református lelkész eskette össze, mert az asszony elvált nő lévén, katolikus pap nem akarta őket megesketni. A grófnő azonban saját egyháza áldását is megakarta nyerni. Ezt a szertartást, a melynél *Aradi* törzsorvos volt a tanu, a temesvári táborban a tábori pap el is végezte. Az a hír, mintha a tábornok pisztolyt szögezett volna a pap mellének s úgy kényszerítette volna a szertartás elvégzésére, valótlan annál is inkább, mert ilyen fajta kényszerítésre semmi szükség sem volt.

— **Az új üzletvezetéség.** *Losonc*zról ma nagyobb küldöttség járt *Szell* Kálmán miniszterelnöknel és *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszternél, kérve, hogy a tervbe vett új üzletvezetéségekből egyet *Losonc*znak is juttassanak. Mindkét miniszter kijelentette, hogy a kérdés még csak az előkészítés stádiumában van, a városokra nézve pedig eddig nem történt megállapodás.

— **Az aradi lóversenyek.** A Csála-erdő előtti mezőnek mozgalmas képe van reggelenként. A pénteken kezdődő háromnapos meetingre tartják a próba galoppokat és pedig jó kedvvel és sok reménnyel, mert a talaj kitünő. Az utóbbi napok esős időjárása igen sokat használt a gyepnek s valósággal lóverseny alá készítette. A lóversenyekre a főkapitány intézkedést tett, hogy a közönség esetleges megsarcolásának elejét vegye. A *bérkocsi* tarifát a következőképpen állapította meg: kétfogatos, vagy egyfogatos kocsi csak kifelé 2 korona; teljes várakozással egyfogatos 6 korona, kétfogatos 12 korona. A lóversenyekre szóló jegyek *Klein* Mór könyvkereskedésében már megválthatók.

— **A tandemes világjárók letartóztatása.** *Aradon* is megfordult a *Hetzl* házaspár, amely tandem:en járja körül a világot. Most Romániából az a hír jön, hogy *lopásért* letartóztatták

s Hetzelt, Észak-Amerika bajnokát. Bukaren Antonescu kerékpáros vendégszeretetének. Amikor elhagyták őt, sok oly emléket kelt, amiről Antonescu nem tudott. Antonescu, amint ezt észrevette, vonatra ült s tanzában utolérte őket. Onnan a követelt táviratot küldte Bukarestbe: „A grammatika és lámpát, amelyet Hetzel, az az amerikai tolvaj és kerékpáros elvitt, visszakaptam.“ Hetzel és neje most Constanzában, a rendőrség házában ülnek.

— **Leégett gyár.** Nagy tűz pusztított az aradi Budapesten a Dongó-utca 5 sz. a. levő Sámuel-féle asztaloskellékgyárban. A tűz 12 óra előtt pár percczel ütött ki eddig ismeretlen módon. A veszedelmet az éjjeli őrség észre, és pedig a földszintes épület padlóján kitóduló füstől. Rögtön felszaladt, de már az egész tetőzet lángban állt, s lételemelét el nem veszítve rögtön értesítette a tűzoltóságot. A mikorra a tűzoltók helyszínére értek, az egész gyártelep lángokban állt, a tetőzet leszakadt, s a földszinten elhelyezett kész áruk is lángot fogtak. Nagy, fűszítő munka után sikerült a tűzoltóknak a károkat megfékezni, de akkora már az egész épület romhalmazzá vált. A kár mintegy 60.000 forintára rug, a melynek egy része megtérül, mert a gyár biztosítva volt. A tűzvizsgálatot ma tartják meg s ez lesz hivatalva kideríteni, vajjon mi módon keletkezett a veszedelem.

— **Schlauch beléptidija.** Nagyváradon ma nyílt meg a képzőművészeti társaság és a nagyvárad Szigligeti-társaság rendez. A nagyszabású tárlaton kilenczvennyolcz műve szerepel összesen kétszázsznyolczvannolcz képmű. A kiállítás díszelnöke Beöthy László főispán előjeül pedig Schlauch Lőrincz bíboros püspököt kérte fel a rendezőség. A bíboros rendkívüli érdeklődést tanúsít a kiállítás iránt. A kiállítást személyesen, beszéddel nyújtotta meg. Atadott a rendezőségnek ezer koronát, mosolyogva mondván:

— Nem tudom mennyi lesz a belépődíj, de fogadják ezt az én belépődíjgyem ára fejében.

A rendezőség egyik elnöke megköszönte az ajándékot s megjegyezte:

— Ennél az összegnél valamivel kevesebb lesz, a kompenzációs uram!

— Ha marad pénz, felelt a bíboros, jó lesz a legközelebbi kiállítás költségeire.

— **A tornaegyesület tagjaihoz.** Az Aradi Tornaegyesület elnöksége kéri az egyesület tagjait, miszerint elhunyt tagtársuk, ifj. Nessel Ferencz temetésére holnap, csütörtökön délután fél 3 órakor Teleky-utca 6-ik szám alatt minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— **A feltűnő fizurás kissasszony.** Az aradi rendőrség sürgőnyi értesítést kapott ma délután Nagyikindáról. Egész kis regény magva rejtezik abban a néhány szóban, mely azt regéli, hogy St. B. egy ottani tisztviselő 17 éves leánya a déli vonattal megszökött s Arad, vagy Szeged felé vette útját. A kalandos természetű kissasszonykának egyébként nem ez az első kirándulása, mert már egynéhányszor oda hagyta a szülői házat. Az ő lányszive álmainak szűk szomszéd vármegye kis városkájára, ahol minden ember tudja, mit eszik a másik, szomszéd elmeséli a szomszéd gondolatát. St. B.-t 17 éves kora daczára erős, kifejtett termettel áldotta meg a sors, azonfelül azonban végtelen sok fantáziával is. Néha forrongásba jön kalandokat kereső vére, amely üzi, hajtja olyankor. Egy történetet ma is. Délelőtt bevásárlás ürügye alatt eltávozott hazulról s délre sem érkezett haza. Jóságos szomszéd asszonyok látogatnak meg ebéd után a St. család, élénken tuncakozódva, hogy merre utazott a Bertácska? A megremült szülők persze mit sem tudtak erről az újabb Robinzonkodásról, azért először a két-egyes karjaiba, majd utána fiakkerbe vetették magukat és rohantak a rendőrségre, onnan röpiült néhány perc múlva a hír föl

mindenfelé, hogy ha találnak egy zömök termetű, barna, szeme alatt sebhelyes, mindenek fölött azonban feltűnő fizurás leánykát, szállítsák azonnal haza Nagyikindára, hol előre is megbocsátanak neki mindent.

— **Házasság.** Stern Richárd f. hó 28-án d. u. fél 4-kor tartja esküvőjét az aradi izr. templomban özv. Herzog Józsefné leányával, Rózsika kissasszonnyal.

— **Oroszország és Sándor király.** A krakkói Gas című ujság a minap arról adott hírt, hogy Sándor szerb király lemondani készül trónjáról. Ezt a hírt a Peterszburzskija Vjedomosztij is regisztrálja a következő kommentárral:

Sándor király lelki állapotáért a felelősség Natália királynét terheli, aki fának házassága ügyében nem tudott fölemelkedni arra a magaslatra, melyet a körülmények megköveteltek. Tény, hogy Sándor király, mielőtt házasságra lépett volna, kikérte anyja áldását, de ez nemcsak hogy nem válaszolt neki, de megvető szavakkal nyilatkozott Szerbia új királynéjáról. S mindez nagyon nyomasztólag hatott Sándor király lelki állapotára. Ha Draga királyné a királyba bátorságot fog tudni önteni abban a harcban, melyet szüleivel folytat, a király bizonyára sohasem fog lemondásra gondolni. A lemondás eshetőségét Oroszország nem óhajtja és hogy az ne történiék meg, szükséges, hogy Oroszország atyai támasszal és tanácsokkal szolgáljon Sándor királynak. Ezért kívánatos, hogy Belgrádban oly követünk legyen, akiben Sándor király teljesen megbizhatik.

— **Halál a perronon.** Tegnap délután nagy megdöbbenést keltett egy váratlan esemény a baranya szent lőrinczi vasuti állomáson. Közvetlen a Pécsre induló vonat egyik második osztályu szakaszába akart felszállani Buday Béla a pécsi káptalan 77 éves mérnöke. Alig helyezte egyik lábát a kocsis lépcsőjére, hirtelen visszabukott és ott esett össze élettelenül a vonat előtt. A megremült emberek azonnal segítségére rohantak az öreg férfiúnak, de kárba vesztett minden fáradságuk, mert Buday Béla, mire őt a váróterembe vitték, meghalt az őt vivő emberek kezei között. Szívszélhűdés ölte meg.

— **Halálozás.** Nagy csapás látogatta meg Stöcklein Jakabnak, az aradi nyomdarszvénytársaság szedőjének házat. Kis leánya Aranka ma elhunyt, haláláról a következő gyászjelentést adták ki: Stöcklein Jakab és neje szül. Hubert Ilona saját, valamint gyermekeik Ferencz és Magit, ugyszintén számos más rokonai nevében is fájdalomtól megtört szívvvel tudatják forrón szeretett kis leánykájoknak, Arankának, folyó évi október hó 24-én, reggeli fél 2 órakor, életének 4-ik évében, rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A korán kiszünetelt drága halott hült tetemei folyó hó 25-én d. u. 3 órakor fognak az alsó temető halottas házából róm. hath. szertartás szerint örök nyugalomra tétetni. Arad, 1900. október hó 24-én. Béke poraira.

— **Öngyilkosság gyógyíthatlan betegség miatt.** Kovács József 56 éves aradi malommunkás ma öngyilkosságot követett el, lakásának padlásán felakasztotta magát. Tettének oka gyógyíthatatlan betegsége volt. Hosszu ideig fekvő a kórházban, honnan nemrégiben gyógyultan távozott. Azonban újból elővette a baja s ő a betegsége elől a halálba menekült. Ma reggel feleségét borért küldte s mig az asszony oda járt, a György-utca 19. számú lakása padlásán felakasztotta magát. Az alacsony padlás gerendájára kötött hurokba illesztette a nyakát és térdelő helyzetben fult meg. A rendőrség részéről Vidéki Gusztáv rendőrtiszt indította meg a vizsgálatot, mely a fenti okot konstataálta. Kovács Józsefet, ki teljesen szegény ember volt, a város temetteti el.

— **Egy leánykereskedő üzelmei.** A münchen. Allg. Ztg. a következő csodálatos szöktetési történetről ad hírt: Két héttel ezelőtt M. özvegy asszony Münchenbe utazott és dolgainak elvég-

zé-e után Moosburgba ment egy barátnőjének látogatására. Azóta nem tért vissza és minden kísérlet, mely feltalálására irányult, eredménytelen maradt. A napokban Linzből express levél érkezett, mely hírül adta, hogy az eltűnt hölgy különös körülmények között érkezett meg nagybátyjához. Vallomása szerint a vasuton elaltatták és csak akkor ébredt föl, mikor Regensburg állomására ért a vonat. Ott egy idegen ur nagy előzékenységgel ajánlta föl szolgálatait. Szállóba kísérte és azt tanácsolta neki, hogy csak reggel utazzék vissza Moosburgba. Reggel a pályaudvaron ismét ösztetelalkozott azzal az emberrel, aki a hölgy számára is jegyet váltott. A vonat, melybe beszálltak nem Moosburgba indult, hanem Vassanra és a hölgy észrevette, hogy a férfi hálójába került. Segélyért kiáltott és mikor a vonat kalauza belépett, azt mondta a férfi, hogy a hölgy az ő felesége, aki idegbeteg és azért kiabált, mert rosszul lett. Mikor a hölgy megakart szökni, a férfi revolvert szegezett fejének. Bécsben aztán véletlen folytán sikerült kisiklani a hölgynek üldözőjének kezei közül. A férfi leánykereskedő lehetett és valószínű, hogy Budapestre utazott.

— **Halálos párbaj.** St.-Mihielből jelentik, hogy Feresse képviselőt, kit azzal vádoltak, hogy Merlier baklednei községtanácsost párbajban agyonlőtte, az esküdtszék ma fölmentette. A párbaj hírlapi polémiaiból eredt.

— **Grófi tűzoltók.** A napokban egyik zombolyai parasztagyazda udvarán kigyuladt egy nagy szalmakazal, amitől a mellette levő két nagy szénakazal és tengeri kóro rakás is tüzet fogott. A tűzoltóság csakhamar a vész színelhlyén termelt és derekasan működött, úgy, hogy a tüzet sikerült lokalizálni. A tűzoltók sorában vasvillával kezében Csekonics Gyula gróf is részt vett az oltás, valamint a kazal-széthányás munkáiban, sőt édes atyja, Csekonics Endre gróf, belső titkos tanácsos is kivette a maga részét, egy beszorult nagy vízfordó kocsit segített kiemelni.

— **Az ismeretlen öngyilkos.** A budapesti Adria szállóban öngyilkossá lett állítólagos Molner Lajos személyazonosságára nézve a rendőri nyomozás mindeztideig még nem tudott semmi bizonyosat megállapítani. Találtak nála egy levelet, mely dr. A. Carlsen névre „poste restante“ szól, a feladási hely bélyege azonban le van a levélről szakítva. Ebből, valamint a sétabóján levő A. C. monogrammból arra lehet következtetni, hogy az illető Carlsen-nel azonos. A nyomozást különben rendkívül megnehezíti az a körülmény, hogy az öngyilkos tette elkövetése előtt mindent gondosan megsemmisített, a mi személyazonosságára vonatkozhatott volna. Fehérneműjéből kivágta a monogrammat, s azokat leveleivel együtt elégette. A nyomozást ez ügyben tovább folytatják.

— **Gyilkos új bor.** Sopronból táviratozzák, hogy Heinrich Mihály szőlőbirtokos ma reggel feleségével együtt borpinczéjébe ment, hogy a szüret kitűnő eredményét megszemlélje. Alig értek le a pinczébe, az erjedésben volt must mérges gáza oly hatást gyakorolt rájuk, hogy ájultan estek össze. Mire fölaltatták őket, mindketten kiszünettek.

— **Szökés a Csillag-börtönből.** A szegedi Csillag-börtönből tegnap este megszökött egy Nagy János nevű rab, akit gyilkossági kísérletért és betörésért ítélte el a bíróság. Nagy János este hét órakor, amikor cellájába egy butordarabot kellett volna bevinnie, felszaladt a vizsgálati fogház harmadik emeleti padlására. Ott összekötözte a ruhaszáritó köteleket és a padlásablakon keresztül leereszkedett a Téglagyár-utczába. A kötél nem ért egész a földig, mire Nagy János körülbelül egy emelet magasságból leugrott. Nem történt semmi baja, talpra esett s tüstént futásnak eredt. Véletlenül arra sétált három katona, akik látták a szökevényt s üldözni is kezdték, de elfogni nem bírták. A hatóság emberei persze tüstént elkezdtek keresni a szökevényt, akit azonban nem sikerült még kézrekeríteni. A Szeged melletti Dorozsma községből jelentették, hogy ott láttak egy gyanus embert kóborogni, a szegedi rendőrség tüstént intézkedett, hogy elfogják ezt a gyanus embert, mert valószínű, hogy ez a szökevény. A szökés híre nagy feltűnést keltett a

városban. Nyolcz év óta ez az első eset, hogy egy rab megszökik a Csillag-börtönből.

— **Érdekes apróhirdetés.** Egy lipcei zene-újtságban furcsa apróhirdetés jelent meg a napokban. A hirdető következőképpen szól:

„Olyan vallásos érzelű komponistát keresek, aki igazán komoly tehetség s aki képes egy nagyterjedelmű, kozmopolitiko-spiritisztikus Miatyánk megzenésítésére. A művet zongorára, vonószekarra, férfi és női karra is át kell tennie. Olyan legyen a zene, amely a nép lelkébe hatol. Legyen benne duet is, szóló is, csak gyászzené nem. A melódiák szívhezszólóak is lehetnek. Szíves ajánlatokat: *D. W. 7970.* alatt a kiadóhivatal továbbítja.

— **Rablás egy templomban.** A megátalkodott gonosztevők előtt már az istenháza sem szent. *Német-Bogánról* telegrafálják, hogy *Dezeti* község román templomába ma éjjel ismeretlen tettesek betörték és a templomban elhelyezve voít kasszát feltörték. A kasszában történetesen nagyobb összeg volt elhelyezve. Ép aznap adtak el valami papi birtokot és az érte kapott összeget, *ötvenezer koronát*, ideiglenesen itt helyezték el. Mindenesetre benfentes emberek követhették el a betörést. Az ösmertelen tettesek után erélyesen kutatnak.

— **Két sikkasztás.** *New Yorkból* táviratozák: Az itteni *First National Bank* pénztárosa, *Alvord*, 700,000 dollárt sikkasztott és megszökött. A bank tartalékalaiból fődözte a veszteséget. *Kölnből* jelentik: *Wilt Lambert* felüggyesztett főadóhivatali pénztárnokot az államügyesség megkeresésére *Kuttenbergben* letartóztatták. Az eddig fölfedezett hiány 2400 korona.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x** — **Általánosan ismeretes**, hogy köhögés, rekedtség, torok és lélegzési szervek működése zavarainál legbiztosabban hatnak a Réthy-féle pemetefü-czukorkák, melyek nemcsak a bel-, hanem a külföldön is nagy elterjedtségnek örvendenek. E tartalma és ize miatt is közkedvelt cukorkák Réthy Béla b.-csabai gyógyszerésznél rendelhetők meg (5 doboz bérmentve 3 korona), de kapható dobozonként 60 fillérért mindenütt.

Párisi bünkrónika.

(Méregkeverő asszony. — Jogos önvédelem. — Harcias apáca. — Meggyilkolt pénzeslevélhordó. — Egy pap meggyilkolása.)

Páris, október 22.

Egyik levelemben a párisi rendőrséggel foglalkoztam, ugyanabban megígértem, hogy az utolsó hét nevezetesebb bünreteit is le fogom írni. Itt közlök egy pár oly esetet, a melyek jelenleg is az érdeklődés tárgyát képezik Párisban.

Inles Dewinter-nek szatócs-üzlete van rue de la Roquetteben, felesége *Zelia* viszonyt folytatott egy kereskedő-segéddelel.

Zelia asszony rávette büntársát arra, hogy az mérget vásároljon, a melylyel férjét közösen eltegyék láb alól. A szerető levél kíséretében elküldte a halált tartalmazó kis üveget az asszonynak.

A levél a férj kezébe jutott, amely szerint déiben a csokoládé-crémbe kellett volna elköltenie utolsó étvét.

A csokoládé-krém az asztalra került. A férj kést ragad s leszurással fenyegeti az asszonyt, ha meg nem eszi azonnal a mérget. *Zelia* asszony hiába könyörög kegyelemért, s miután belátja, hogy minden hasztalan, enged a kényszernek s egy fél óra múlva meghal.

A férj jelentkezik az ügyészségnél.

A törvény két hónapi börtönre ítéli el.

Marthe Jehl tizenkilenc éves varróleányt egy gyári munkás folyton üldözte szerelmi valómásaival. A leány csak türe, de nem szerette a társaságát s kerülte is tőle telhetőleg.

Bariller (a munkás neve) többször megöléssel fenyegette a leányt, ha nem akar felesége lenni. A leány érezte, hogy a férfi áldozata lesz, ha nem hord állandóan önvédelemből revolvért magánál. Ugy is tett.

Augusztusban egy vasárnap *Bariller* hevesen reátámadt a leányra:

— Utoljára kérdezlek: Leszel a feleségem? *Marthe Jehl* válasz helyett kivette revolvérét s szíven lötte a férfit.

A leányt elfogták. *Bariller* zsebében szintén egy revolvért találtak.

A vádlottnő tettét az esküdszék jogos önvédelemnek minősítette és egyhangulag jömentette.

Quai d'Orsayn fényes nappal egy közlegény egy még mindig csinosnak mondható idősebb apácát arczatlan beszéd kíséretében tiz perczt óta üldözött.

A szegény nő szólanul haladt a maga útján. Egyszerre a katona a karjába csimpaszkodik.

A gyöngö, szelid, vallásos szerzetesnőben feltámad a hevesvérű francia nő, esernyőjéhez kap s — véresre veri a gyáva a katonát.

Az apácát törvény elé idézték: *dicséretet s becsületrendet* kapott. Neve *Valort* testvér.

A katonát öt évi börtönnel büntették.

Barbot pénzes levélhordó gyanutlanul lépett be egy külvárosi szálloda negyedik emeletének egyik szobájába, hogy 20 frankot kézbesítsen egy ott lakó fiatal embernek, *Paul Hamésnek*.

A pénzes-levélhordó belép, *Hamés* aki különben egy francia gyarmatról való mulat — hátba szurja, 2500 frankot elrabol tőle s akadálytalanul elmenekül a szállodából.

Barbot meghalt. — *Hamést* még mindig körözik.

Kevés országban oly lelkiismeretes a papi rend, mint Franciaországban, pedig rendkívül sokat kell elszenvedniök különösen Párisban, az erkölcsileg romlott munkásosztálytól. Szocialdemokrata és anarkista eszméktől mételezett, vallástalan csöcselékek nem egyszer betörnek a templomokba, ott botrányt csapnak erkölcsstelen énekeket dalolnak, sőt rabolnak is mint a nyáron. Gyakran lehet olvasni a lapokban, hogy itt, vagy ott inzultáltak, sőt bántalmazták az egyház szolgálait.

A napokban *Ch. Cheulier* káplán éjjel a színházból hazafelé tartott, három munkás vele lépést tartva, folytonos szidalmazás, gunyolódás s köpdösődéssel végig ingerelték a különben szelid természetű fiatal papot.

Cheulier hiába könyörgött, hogy elégeljek már meg ezt a kegyetlen hajsztát, a támadók nem tágitottak el mellőle. Végre az egyik munkás megfogta a pap reverendáját s kalapjával ütlegelve őt, biztatgatta társait:

— Üssük agyon ezt a papot!

A megtámadott papnál revolver volt amit különben minden párisi hord magánál s hogy elijeszze támadóit, egyszer a levegőbe lőtt. A következő pillanatban mind a hárman a papra vetették magukat, kicsavarták kezéből a revolvért s háromszor löttek reá.

Cheulier meghalt, a három gazembert elfogták.

Karácsony Aladár.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Vizsgálóbírák kirendelése.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a m. kir. igazságügyi miniszter az *aradi* kir. törvényszék területére vizsgálóbíróul *Nyirő Géza* kir. törvényszéki bírót, állandó helyetteséül pedig *Ribiczey Ferencz* kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

§ **Uj ítélőtáblai bírák.** A király *Korbuly Ignác* gyulafehérvári törvényszéki bírónak, *Kazinczy Gábor* debreczeni és *Végh Albert* dicsőszentmártoni járásbíráknak és *Popescu Traján* fehértemplomi törvényszéki bírónak az ítélőtábla-bírói címet és jellegét adományozta.

§ **Szabdlábra helyezett pénzhamisítók.** A hamis ötkoronások gyártásának gyanuja alatt állott ségai cigányokat az *aradi* törvényszék vádtanácsa ma szabdlábra helyezte, a további eljárás végett pedig az összes iratokat a nagyváradi kir. törvényszékhez tette át.

§ **Hitvesgyilkos kocsmáros.** A pestvidéki törvényszék esküdtbírái ma itélkeztek *Dillmayer Gábor* soroksári kocsmáros felett, aki ez évi április hó 27-én a feleségét szül. *Schaeffer Teréziát* több késszurással megölte. Az esküdtek *Pillmayert* bűnösnek mondták ki, a törvényszék pedig elítélte két évi fegyházra. A védő semmiségi panaszt adott be.

KOZGAZDASAG ES KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, október 24.

Délitőzsde. Buzakinálát kielégítő, vételkedv igen csekély. Bányadt iránzat mellett 10,000 métermázsza került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaműek változatlanok. Malmok tartózkodóak. Időjárás borult, esős.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.24 — 7.25
Buza 1901. áprilisa	7.76 — 7.77
Rozs októberre	7.02 — 7.04
Rozs 1901. áprilisa	7.25 — 7.27
Zab októberre	5.42 — 5.44
Zab 1901. áprilisa	5.52 — 5.59
Tengeri októberre	5.02 — 5.03
Tengeri 1901. májusra	5.02 — 5.03
Repcze októberre	5.02 — 5.03

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.25 — 7.28
Buza 1901. áprilisa	7.79 — 7.80
Rozs októberre	7.10 — 7.12
Rozs 1901. áprilisa	7.29 — 7.30
Zab októberre	5.43 — 5.44
Zab 1901. áprilisa	5.60 — 5.61
Tengeri októberre	5.04 — 5.05
Tengeri 1901. májusra	5.04 — 5.05
Repcze októberre	5.04 — 5.05

Zárul 5 órakor:

	korona
Osztrák hitelrészvény	645.25
Magyar hitelrészvény	643.—
Leszámitolóbank részvény	425.—
Rima-Murányi vasmű részvény	486.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	641.50
Közuti vasut	584.—
Városi villamos vasut részvény	270.—

S z e s z ü z l e t.

— Október 24. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 1/2 beletve 70 korona fogyasztási adót. Száritott mosliék 12 korona 50 fillér mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 24. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialtal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 96 — 98 fillérig. Fialtal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 96 — 98 fillérig. Fialtal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 97 — 98 fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 94 — 96 fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 93 — 95 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 92 — 94 fillérig.

Sertéslétszám. Október 21-én volt készlet 36905 darab, október 22-én főlhajtott 291 darab, október 22-én elszállított 772 darab, október 23-án maradt készletben 36424 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. október 24.

Magyar aranyjárdék 40/0	94.50
Magyar koronajárdék 40/0	90.—
Magyar arany 4 1/2 0/0	99.50
Magyar ezüst 4 1/2 0/0	98.—
Magyar keleti vasut	96.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	90.75
Magyar italmegváltási kötvény	98.50
Orvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	163.50
Iszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.—
Sztrák papírajárdék	96.25
Sztrák járdék ezüst	96.50
Sztrák járdék arany	95.—
Koronajárdék	97.15
860-iki államsorsjegyek	131.50
Sztrák-magyar bankrészvény	1700.—
Magyar hitelbank részvény	644.50
Sztrák hitelintézet részvény	647.—
Sztrák-magyar államvasut	643.50
10 frankos arany (Napoleonkor)	19.20
10 méter birodalmi márka	117.70
London	240.80
Páris	96.—

NAPIREND.

Október 25. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Margit. — Protestáns naptár: Margit — Görög-keleti naptár (október 12.): Próbusz. — A nap két 6 óra 18 perczkor, nyugszik 6 óra 37 perczkor. — A hold két 8 óra 9 perczkor, nyugszik 5 óra 30 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 765.2 milliméter, délután 2 órakor 763.4 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 8.0, délután 2 órakor C° + 8.2. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DN. 3, délután 2 órakor N. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 1 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Széles, hősüllyedés helyenként csapadék. Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2 — 12 1/2 óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Október 25. A délmagyarországi tanítóegylet marosmelleki fiókkörének közgyűlése (Németség.) — Az iskolaszék ülése délután 4 órakor.

Október 26. Az aradi kereskedelmi- és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Október 26-28. Az aradi versenyegylet löversenyei.

Október 28. Az aradi korcsolyázó-egyesület közgyűlése délelőtt 11 1/2 órakor (Kaszinó.)

November 3. A Kölosey-egyesület hangversenynyel egybekötött fölolvasó-estélye délután 4 1/2 órakor (Városház.)

November 8. Aradmegye évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

November 10. Az aradhegyvidéki turista-egyesület társas estélye 1/2 9 órakor (Vass étterem.) — A Kölosey-egyesület hangversenynyel egybekötött fölolvasó-estélye délután 4 1/2 órakor (Városház.)

November 12. Körorvosválasztás M.-Radnán.

November 17. A Kölosey-egyesület hangversenynyel egybekötött fölolvasó-estélye délután 4 1/2 órakor (Városház.)

November 24. A Kölosey-egyesület hangversenynyel egybekötött fölolvasó-estélye délután 4 1/2 órakor (Városház.)

December 1. A Kölosey-egyesület hangversenynyel egybekötött fölolvasó-estélye délután 4 1/2 órakor (Városház.)

December 8. A Kölosey-egyesület hangversenynyel egybekötött fölolvasó-estélye délután 4 1/2 órakor (Városház.)

REGENY-CSARNOK.

A kétlelkű ember.

— Regény. —

Irta: **Groller Balduin.**

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Radó Issó.

[10]

(Folytatás.)

Scarpi a női hang hallatára összerzedült és gyorsan megfordult. Mivel háttal állt az ablakhoz, arca árnyékban volt, úgy, hogy első pillantásra nem ismerhette meg őt senki. De Scarpi a fiatal hölgyet jól láthatta.

— Milyen fej!

— Hogyan? Ön is úgy találja? — kérdezte a báró. Így hát talán őt is lefestené?

— Báró ur gonyolódik?

— Én azt hiszem, az volna a legokosabb, ha háziművésznökké iktatnánk be őnt. Különben kérdezze meg leányomat, hogy mit szól ez eszméhez. Mindjárt beküldöm őt.

A báró ezután utasítást adott Scarpinak a legközelebbi látogatást illetőleg, aztán elbucszott tőle.

— Leányomat azonnal beküldöm — szölt a báró az ajtó előtt megállva. Vele aztán tárgyalhat művészi tervünkről. A döntést neki

engedjük át, ahogy ő határoz, akként történjék minden.

Scarpinak nem kellett soká várakoznia. A fiatal hölgy kis vártatva belépett, kezét nyújtotta és nevetve üdvözölte őt.

— Jó reggelt, Scarpi ur!

— X. kisasszony!

— Az ösmeretlenség homályából kiléptem tehát; romantikus kalandom véget ért, nem vagyok már az az ösmeretlen nagyság, aki voltam. Nevem Alexandrine, Riegler Alexandrine és ön nyugodtan szólíthat nevemen.

— A sors úgy látszik kegyébe vesz, Alexandrine kisasszony. Nemcsak azért, hogy ismét rátaláltam önre, hanem, mivel kilátáson nyílik arra, hogy művészi képességeimet kegyeden kipróbálhatom. Kérem, nagyon kérem, bárónó, legyen oly kegyes és egyezzek be.

— Tulajdonképen miről van szó?

— Eppen most arra kértem kedves atyját, a báró urat, engedje meg, hogy kegyedről domboru képet mintázhassak és szerinte csakis öntől függ kisasszony, hogy e kegyben részesüljek.

— A kegy, Scarpi ur, teljesen a művész részén van, aki bennünket halhatatlanná óhajt tenni Mert különben őszintén szólva, vajmi kevés reményem lehet a halhatatlanságra.

— Szavaiból ítélve: remélhetek tehát.

— Mi legyen az a mű tulajdonképen?

Mert tartanak ám barbárnak is, ki kell jelenemem, hogy a márvány iránt nem viseltetem különös előszeretettel.

— En is úgy vagyok vele. Ezért mindjárt ezüstre gondoltam.

— Ah! halvány ezüstöt gondol?

— Talán abból. Még magam sem tudom.

Én azt hiszem, hogy fiatalos, virágzó alakhoz a gyalultezüst fénye jobban illik.

— Helyes, maradjunk tehát az ezüstnél.

Ugy örvendek már.

— Nem volt tehát igazam, mikor azt mondtam, hogy szerencsém van?

— Igen, ott az emlékkönel?

— Mondja, kisasszony, akkor hogyan került kegyed oda.

— A közelben birtokunk van és mivel oly szép őszi nap volt, kedvem kerekedett kicocsizni, hogy rövid kis sétát tegyek.

— Szívességet kérek kegyedtől ismét. Ne árulja el senkinek, hogy mi már ott, a hegyen megösmérkedtünk.

— Miért?

— Magam sem tudom, hogy miért.

— Talán, mert szeretné, ha közös titkunk lenne.

— Lehet, hogy azért.

... Scarpi a báró palotáját emelkedett hangulatban hagyta el, mint olyan ember, aki jövőjét biztosítva látja. Gyakran megbánta már, hogy biztos állását elhagyva, a csábító cigányéletnek szentelte magát. Most azonban áldotta azt a perczet.

Számos megbízást kapott, melynek jövedelméből évekig élíhetett volna. És amellet meg volt a reménye arra nézve is, hogy időközben új megrendeléseket fog kapni. Aztán meg, Riegler báró — nem hagyja őt elveszni,

Arról álmodozott már, hogyan fogja műtermét berendezni. A jövő reményteljes és csábító képekben mutatkozott.

Egyelőre azonban lépteit a cs. és kir. zálogház felé irányította, hogy értékes melltűjét elzalogosítsa. Pillanatnyi pénzzavarban szenvedett.

Amit a bárónak vagyonáról mondott — az csak mese volt.

Gyakorlatias életbölcselete ösztönözte e hazugságra és igen helyesen. Mert az „ilyen emberek” előtt nem szabad elárulnunk, hogy rájuk szorultunk.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Október 24. —

Fehér Kereszt szálloda Spitz Viktor utazó Bécs. — Lichtwitz Frigyes utazó Budapest. — Politzer Adolf utazó Budapest. — Frankl Jakab utazó Bécs. — Litner Miksa utazó Budapest. — Platz Rezső utazó Budapest. — Huchthaus Vilmos felügyelő Budapest. — Sparger József utazó Budapest. — Schwarz Zsigmond utazó Budapest. — Schön Gyula utazó Budapest. — Deutsch Géza utazó

Budapest. — Incze Lajos vállalkozó Nagyvárad. — Dr. Papp Oszkár ezredorvos Nagyvárad. — Luck János várnagy Csernovits. — Blau József utazó Budapest. — Horváth János utazó Bécs. — Rosenfeld Miksa utazó Budapest.

Központi Szálloda. Dr. Réczey Károly tanár Budapest. — Almay Olivér földbirtokos Alcsill. — Winter Jánosné szabóné Bécs. — Ehrenthal Vilmos utazó Budapest. — Bresnitz Károly utazó Bécs. — Weisz Mór utazó Bécs. — Kohn Mór utazó Bécs. — Kolarits István kereskedő Temesvár. — Steiner Vilmos vállalkozó Petrozsény. — Tauszig József vállalkozó Szeged. — Ballek Samu vállalkozó Prosnitz. — Politzer Mór utazó Budapest.

Vass Szálloda. Singer Bertalan utazó Budapest. — Lemberger Lajos utazó Budapest. — Laszlik Herman utazó Grätz. — Lindner Károly utazó Bécs. — Br. Warner Antal birtokos Simánd. — Hirsch Dezső utazó Bécs. — Grünwald Samu utazó Budapest. — Petrovics Arzén ügyvéd Nagylak. — Wolfgang Ignátz utazó Budapest. — Goldstein Adolf utazó Budapest. — Grünwald Vilmos utazó Budapest. — Lustig Samu utazó Prosnitz. — Fekete József utazó Temesvár. — Kemény Manó vállalkozó Székudvar. — Kubin Zsigmond utazó Bécs. — Skerrel Károly utazó Bécs. — Steiner Samu kereskedő Borsosbeses. — Götterman József utazó Bécs. — Schmiadt Adolf utazó Jászberény. — Kacsinka N. intéző Seprős. — Korábek M. utazó Budapest. — Mayer József utazó Grätz. — Hell János utazó Bécs. — Königstein Rániel utazó Budapest. — Schmidt Fülöp utazó Bécs. — Ruckenbauer Róbert utazó Bécs. — Fischer Samuel utazó Budapest.

Nádor szálloda. Singer József fakereskedő Csermő. — Koroner Juliska tanítóné Budapest. — Kovács Viktor utazó Budapest. — Kolozsvári József utazó Bécs. — Ebenhozer Kálmán utazó Bécs. — Mihnoszki Károly fakereskedő Budapest. — Morán István magánzó Bécs. — Prohászka Mina posta tisztviselő Bécs. Tóvisy Pál földbirtokos Budapest. — Kaczisz Géza kereskedő Debreczen. Veisz Ignác kereskedő Almás-Alcsill. — Dr. Weisz Armin és neje orvos Nagyhalmagy. — Dr. Kerényi Béla ügyvéd Arad. — Dr. Abraham József orvos Budapest. — Budji Sándor kereskedő Kassa. — Kohn József gazdálkodó Battonya. — Pesch Mór kereskedő B.-Csaba. — Weisz Pál kereskedő Arad.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi október hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.48
Erdőly felé:		Erdőly felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinóról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsiníg délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	—	Gyorsvonat délelőtt	8.23
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.58	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borsosbeséről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borsosbesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Városi színház.

Bérlet 27. sz.

Páratlan.

Csütörtökön, 1900. évi október hó 25-én:

A nagyzás hőbortjai.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Rosen Gyula. Fordította: Kuliffay Ede.

S Z E M É L Y E K:

Ringheim . . . Mezei Péter.	Lauter . . . . . Bács Károly.
Eugenia, neje Bácsné.	Henrik, fia . . . . . Palágyi L.
Berta, leánya Angyal Ilka.	Ringheim Mari Kalocsa R.
Teréz, leánya Harmath J.	Dr. Andor . . . . . László Gy.
Waller Konrad Fenyéri Mór.	Dr. Márki . . . . . Szadai F.
Anna, neje Tolnainé.	Cernelius . . . . . Nyilassi M.
Konrad, fiuk Turchányi O.	Bechers . . . . . Czako V.

Kézdete 7 órakor.

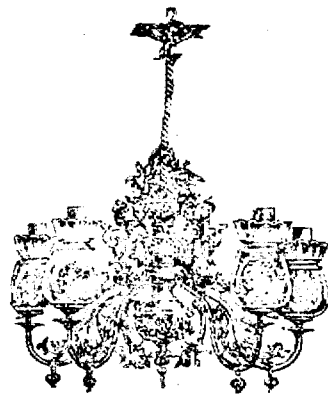
Telefon 222.

Nagy csillár raktár.

Telefon 222.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy **ARADON, Templom-utcza (Minorita-palota)**, dusan felszerelt raktárt tartok

üzleti-, irodai-, ebédlői-, háló- és fogadóterem gáz- és villany-, kombinált (azaz) légszesz- és villany-csillárokból

lámpákból, melyek valóban ritka szép és kitűnő kivitelben, felette olcsó gyári árban szerezhetők nálam be. Mint a „Magyar gázizzófény részv. társ.” (Auer világitás) aradmegyei képviselője az eladott világítási cikkeket **megújításra készen helyezem el** és a felszerelési munkálatokért külön díjat nem számítok fel. Legújabb szerkezetű **légszesz-főzőkészülékeket, légszesz vasalókat, szeszizzó fénygőket** tartok, melyek megkímélik a háziasszonyt a **kellemetlen szén-szagtól és olcsón, gyors és egyenletes munkát** tesznek lehetővé.

E I S E R S Á N D O R

a magyar gázizzófény részvtrsg és különböző csillárgyár képv.
ARAD, Templom-utcza (Minorita-palota.) 2591

Külön játék és díszműáru osztály 7, 15 kros szabott árakkal.

Színházi Versenybazár

a vértanu szoborral szemben.

Bőr pénzerszények	7 krtól,	Színes férfi ingek redős mellel	93 krtól,
Iskola táskák	15 krtól,	Férfi harisnyák párja	8 krtól,
Könyvtartó szíjjak	15 krtól,	Férfi harisnyák kötött p.	14 krtól,
Zsebkések	10 krtól,	Férfi trico alsó ingek	55 krtól,
Ruha és hajkefék	15 krtól,	" " nadrág	50 krtól,
Csont evőeszköz párja	15 krtól,	" " vászon nadrág	49 krtól,
Tiszta acél evőeszköz p.	30 krtól,	Női ingek és fűzők	49 krtól,
Bőr dohánytárcza	19 krtól,	Női harisnyák	12 krtól,
Gummi nadrágtartók	15 krtól,	Női keztyűk	15 krtól,
Konty- és oldal-fésűk	5 krtól,	Női fehér gallérok	12 krtól,
Hajcsattok és hajtüsk	3 krtól,	Női fehér kezelők	15 krtól,
Bontó és sűrű-fésűk	15 krtól,	Moare setyem-öv minden színben	35 krtól,
Kepes albumok 100 lap.	40 krtól,	Női bőr-övek	30 krtól,
Piaczi vásár táskák		Női trico alsó-ingek	40 krtól,
patent amerikai bőrb. 15 krtól,		Női mosó (voal) kötők	21 krtól,
Legújabb óra szerkezetű felhuzó játékok	40 krtól,	Fél színes szélű zseb-kendő tztja	55 krtól,
4 soros gallér drbja	11 kr.	Gyermek téli trico	30 krtól,
4 soros kezelő párja	19 kr.	Gyermek harisnyák	7 krtól,
Férfi ingek sima mellel	85 krtól,		
" " redős mellel	87 krtól,		

Külön játék és díszműáru osztály 7 és 15 kros árakkal. Óriási választékban. És sok ezer elő nem sorolt tárgy: alkalmi ajándékok, tolett cikkek, dessert servicek, moeca garnitúrák, liquer servicek gyertyatartók, kézi kosarak, sétatatok, fényképállványok, fogkefék, mosdószappanok, fali dísztányérok, butor és szőnyegporlók, kézi, fali és japán legyezők, inggombok, stb óriási választékban kaphatók

a színházi versenybazárban
a vértanu szoborral szemben.

Külön játék és díszműáru osztály 7, 15 kros szabott árakkal.

5054/1900. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Fejér György borosjenői lakos végrehajthatónak néh. Horga Szimion örökösei és pedig özv. Horga Szimionné szül. Kladován Onyicza mint kiskoru gyermeke term. törv. gyámja és özv. Horga Antóniené ujb. férjezett Czukra Juonné Sz.-csigeréli lakosok és dr. Fülöp Gy. Géza borosjenői ügyvéd mint néh. Horga Szimion ismeretlen örökösei ügygondnoka végrehajtást szenvedők elleni 50 korona tőke követelés és járul. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. törvényszék, a borosjenői kir. járásbiróság területén fekvő és a Szöllös-Csigerél községi 21. sz. telekjzőkönyvben A. I. (41, 42,a) 1014/a 1320/b, (1511 b. 1412) 1898/c és 2010/b sz. a. ingatlan 1074 kor. megállapított kikiáltási árban az 1900. évi november hó 27-ik napján d. e. 10 órakor Sz.-Csigerél községházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladatni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül ígérlet nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalé-

kát vagyis 107 kor. 14 fillért készpénzben vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni. vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kállított elismervényt át-szolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 8 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 15 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6%-os kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsolatában az 1881. évi december 6-án 39425. igazságügyminiszteri sz. alatt kelt rendeletében előírt módon a buttyini kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság tkvi hatóságánál és Szöllös-Csigerél, Moroda és Sikula község előljáráóságánál megtekinthetők.

Borosjenőn, 1900. évi július hó 27-ik napján. Kir. jbiróság mint tkvi hatósága.

Bedő,
kir. albiro.

2973

824/1900. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lucsán Tódor végrehajthatónak Posta Alexáné végrehajtást szenvedő elleni 1284 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő Aradvárosába fekvő, az aradi 1948. sz. tjkvben A + 3. alatt foglalt Mihály-u. 25. b. sz. házból álló ingatlanságra az árverést 1800 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 11-ik napján d. u. 3. órákor az igazságügyi palotában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon. 1900. évi szept. hó 3. napján.

Az aradi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Ribiczey,
kir. tszéki bíró.

2970

1890—1900. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Pécskai takarékpénztár végrehajthatónak Brandt Imre Szemlaci lakos végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbírószék terüle-

tén lévő, Szemlak községben fekvő, a szemlaci 1676. sz. tjkvben A. I. 1—2. sorsz. a. ingatlanokra 936 kor. vételárban; a szemlaci 1759 sz. tjkvben A I 2—3. sorsz. a. ingatlanoknak Brandt Imrét illető fele részére az árverés: 340 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi november hó 14. napján délelőtti 10 órákor, Szemlak község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 93 kor. 60 fillért

illetve 34 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbírószék, mint tkvi hatóságnál 1900. évi április hó 2-ik napján.

Dr. Jakó,
kir. albíró.

2968

Aki

**olcsón akar vásárolni
pontos órát,
aranyeműt
és mindenféle
ékszertárgyakat,**

az menjen

Deutsch Izidorhoz

Órás, ékszerész Templom-u., Minorita-palota.
Ugyanott tört aranyak, ékszertárgyak és zálogozódulák megvételnek.

2508

Elsőrangú férfi divat salon.**Inokai Tóth Lajos**

Arad, Andrassy-tér, Neuman-palota.

Tudomására hozom a m. tisztelt vevőimnek, hogy **megérkeztek és óriási választékban található**

ősz és téli újdonságok u. m.:**Valódi angol szövetek, hazai, Gácsi és Brassói divatszövetek.****Elegáns szabás!**

2933

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az étvágyat és az anyagforgalmát élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitűnő gyógytápszernek bizonyult.

2511

Kapható a „Hungária“ kávéházban is.

Sterilizált gyermektej

a legjobb gyermektápszer.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palackban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész.

Sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **IBOLYA-crème** kitűnő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arcomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitűnő tisztelettel Marsetzky Adél.

Szeplő, májfolt, bibiros bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és órák színben 60 kr.

Hajós-féle **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliom és rózsza színében tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gümbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

NEUMANN.

**férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe**
ARAD,

a Fehér Kereszt szálloda mellett.
SZABOTT ÁRAK!

Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöltetnek. 2387

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

Egyedüli és kizárólagos szőnyegraktár

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

2769

20 kocza

és

3 kandisznó

jól hizlalva, kisjenői faj

olcsón eladó.

**Maros-Szlatinai
uradalom** 2967

Vasuti állomás: Tótvárad.

XXXXXXXXXXXX

Kész butor eladás.

Aki olcsón, szép és jó butort akar venni, használja fel a kedvező alkalmat s fáradjon el az

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

alatti asztalos-üzletembe, ahol teljes háló-, ebédlő- és iroda szobaberendezéseket és egyes butordarabokat nagy választékban készletben tartok és olyanokra megrendelést készséggel elfogadok.

Tisztelettel 2378

Varga József.

XXXXXXXXXXXX

GELLERI.
szőnyegraktár

disz raktár ezüst dísztárgyakban
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 14. SZ. Hermann-palota.
Telefon szám 135.

szőnyegraktár
szőnyegraktár
szőnyegraktár
GELLERI.
szőnyegraktár

2381

STERNA.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza

2386

Aradon, Andrásstér.